

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΣΤΗΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ διέμεινε τὸν Δεκέμβριο γιὰ λίγες μέρες ὁ φημισμένος ἀρχηγὸς τοῦ Φουτουρισμοῦ Μαρινέτι, μέλος τῆς Ἰταλικῆς Ἀκαδημίας. Ἦρθε στὴν Αἴγυπτο ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Ἰταλίας στὸ Συνέδριο γιὰ τὴν πνευματικὴ ἰδιοκτησία πού ἐγινε στὸ Κάιρο.

Ἡ ἐπίδραση πού εἶχε τὸ κίνημα τοῦ Μαρινέτι ἐπάνω στὴν Τέχνη τῆς Εὐρώπης εἶναι πολὺ γνωστὴ, καὶ ἡ περιέργεια τῶν Ἀλεξανδρινῶν — καὶ Ἰταλῶν, καὶ ἄλλων ἐθνικοτήτων — ἦταν μεγάλη νὰ δοῦν καὶ ν' ἀκούσουν τὸν διδάσκαλο.

Ὁ κ. Μαρινέτι μίλησε στὴν Ἰταλικὴ Λέσχη γιὰ τὴν Ἰταλικὴ τέχνη, καὶ στὴν Ἀλάμπρα γιὰ τὸν Φουτουρισμὸ γενικότερα. Ἡ πρώτη διάλεξη γίνηκε Ἰταλικά, ἡ δευτέρη γαλλικά, γλώσσα τὴν ὁποία κατέχει τέλεια ὁ κ. Μαρινέτι. Καταπληκτικὴ ἦταν ἡ ἐντύπωση πού μᾶς ἔκανε ἡ ἀπαγγελία δυὸ φουτουριστικῶν ποιημάτων τοῦ ὑπέροχα χρωματισμένον.

Μιὰ ὄραία ὑποδοχὴ γίνηκε στὸν μεγάλο φουτουριστὴ στὴν «Casa del Fascio», καὶ διάφορες ἄλλες δεξιώσεις πρὸς τιμὴν του, ἀπὸ τὴν Ἰταλικὴν παροικία.

Ὁ κ. Μαρινέτι κατὰ τὴν ὀλιγοήμερη διαμονή του ἐδῶ ἐπισκέφθηκε τὸν Καβάφη. Πῆγε, μαζὺ μὲ τὸν ξεχωριστὸ Ἰταλὸ λογοτέχνη κ. Κατράρο, ἓνα βραδυνὸ στὸ σπίτι τοῦ ἑλληνα ποιητῆ. Ἡ συνάντηση τῶν δυὸ διδασκάλων σημειώθηκε ἀπ' τὸν Ἀλεξανδρινὸ τύπο. Τὸ Ἰταλικὸ ὄργανο τῆς πόλης μας «Messaggero Egiziano» (21 Δεκεμβρίου) τόνισε τὸ ἐνδιαφέρον πού εἶχε ὁ Μαρινέτι γιὰ τὴ νέα ποιητικὴ τάση τὴν δημιουργηθεῖσα ἀπὸ τὸν Καβάφη· καὶ τὴν εὐχαρίστησε πὺν ἔδωσε στὸν ἑλληνα ποιητὴ ἡ γνωριμία τοῦ γεμάτου ζωτικότητας καὶ ζέση ἀρχηγοῦ τοῦ φουτουριστικοῦ κινήματος. Τοὺς δυὸ διδασκάλους συνδέει καὶ τὸ γεγονός ὅτι εἶναι Ἀλεξανδρινοί. Ὁ Καβάφης βέβαια πολὺ περισσότερο Ἀλεξανδρινός Ἄλλὰ καὶ ὁ Μαρινέτι ἐδῶ γεννήθηκε (στὴν ὁδὸ Tewfik), ἐδῶ πέρασε τὴν παιδικὴ καὶ τὴν ἐφηβικὴ του ἡλικία. Μετά, ἔμεινε μακριὰ ἀπ' τὴν Ἀλεξάνδρεια καὶ τὴν ξαναεἶδε πάλι ἔπειτα ἀπὸ 35 χρόνια μόνον φέτος.

Γιὰ τὸ ἔργο τοῦ Μαρινέτι, γιὰ τὴν ἐπίδρασή του, γιὰ τὸ νόημα τῶν ἀνακαινιστικῶν του μεθόδων διαφωτιστικὰ ἄρθρα ἔγραψε στὸ «Messaggero Egiziano» ὁ κ. Κατράρο, ὁ πολὺ κατάλληλος γιὰ μιὰ τέτοια ἐργασία λόγῳ τῆς εὐρείας του γνώσης τῶν Ἰταλικῶν γραμμάτων καὶ τοῦ Ἰταλικοῦ καλλιτεχνικοῦ χαρακτήρα. Ὁ κ. Κατράρο πῆρε καὶ μιὰ πληρέστατη συνέντευξη (19 Δεκεμβρίου) τοῦ Ἰταλοῦ ἀκαδημαϊκοῦ μόλις ἔφθασε στὴν Ἀλεξάνδρεια.

Ἄς σημειώσωμε ὅτι στὴν «Πατρίδα» Ἀθηνῶν (30 Δεκεμβρίου) φάνηκε μιὰ συνέντευξη μὲ τὸν Μαρινέτι παρμένη ἀπ' τὸν διηγηματογράφου κ. Γ. Πιερίδη. Μὲ τὴν συνέντευξη αὐτὴ τυπώθηκε καὶ ἓνα χαρακτηριστικότερο φουτουριστικὸ σκίτσο τοῦ διδασκάλου καμωμένο ἀπ' τὸν Καλμοῦχο.

ΣΤΗΝ "ΠΑΤΡΙΔΑ" τῆς 30 Δεκεμβρίου, μᾶς σταμάτησε μιὰ ἀληθινὰ «ἐμπνευσμένη εὐχή» γιὰ τὸν καινούργιο χρόνον τοῦ Μητροπο-

λίτη Καρυστίας. Ὠραία καὶ ἡ ἔννοια καὶ τὰ λόγια του. Ἀλλὰ κείνο ποῦ ἐπίσπευε φιλολογικὰ τὴν προσοχή μας εἶναι ὅτι ἡ «εὐχή» του εἶναι γραμμένη στὴ δημοτικὴ. Εὐχόμεσθε τὸ παράδειγμα τοῦ Μητροπολίτη Καρυστίας νὰ ἀκολουθήσουν καὶ ἄλλοι ἀρχιερεῖς.

ΣΤΟΝ "ΤΑΧΥΔΡΟΜΟ" τῆς 11 Δεκεμβρίου φάνηκεν ἕνα ἐνδιαφέρον ἀρθρον τοῦ ἐκλεκτοῦ λογοτέχνη Μάκη Ἀνταίου σχετικὰ μὲ τὴν ἐκθεση χαλκογραφιῶν τοῦ κ. Richards γιὰ τὴν ὁποία γράψαμε στὸ τελευταῖο τεῦχος μας.

Ὁ κ. Ἀνταῖος σημειώνει τοῦ Richards «τὸ ὑπεριφρονικὸ ἀντικρουσμα τῆς Ἀλεξανδρινῆς ζωῆς» ποῦ φανερόνεται σ' ἔργα του — «Κατὰ τὴν Μανσία», «Καφενεῖον Πολυτελείας, Μίνει ἐλ Μπάσαλ».

Στὸν τρόπο ποῦ χειρίζεται θέματά του ὁ Richards, στὸ προσεκτικὸ δούλεμα τῆς λεπτομέρειας, ὁ κ. Ἀνταῖος βρῖσκει κάτι τὸ καθαφικὸ.

Ὁ κ. Ἀνταῖος ἐπαινεῖ τὸ σχέδιο, τὴν ἀρχιτεκτονικὴ, τὴν φινέτσα, τὴν ζωὴ στὰ ἔργα τοῦ καλλιτέχνη. «Βλέπεις» λέγει «ἕναν πίνακα ποῦ κρατεῖ ὅλη τὴ λεπτότητα τῆς γραμμῆς κ' ὅλη τὴ ντελικατέτσα τοῦ νιτρικοῦ βεπτίσματος, τὶς *Ἀνασκαφές στὶς Θῆβες*, ὅπου ἡ σκόνη κὶ ἡ λαύρα τῆς ἀντηλιάς σὰ νάχουν κρῦψει τὸν κινούμενο στρατὸ τῶν ἐργατῶν μέσα στὸ βάθος τῆς ἔκτασης καὶ στὸ θαμένο μεγαλεῖο τῆς νεκρόπολης. Πάλι ἀπὸ τὴ μουντή, θαμπὴ καὶ μισοπνικτικὴν ἀτμόσφαιρα μερικῶν αἰγυπτιακῶν πινάκων πάει κανεῖς σ' ὅλη τὴν φρεσκάδα τῆς βουνίσιας ζωῆς σ' ἐκεῖνο τὸ *Μιὰ πολιτεία χρισμένη στὸ βουνὸ γμιρίζει τὴν ψυχὴ μου ὅλο χαρὰ* καὶ στὸ ὅμοιο του δροσερώτατο *Ἀμάφι*. Παρακάτω, σὲ μιὰ βελουδένια καθαρὰ χαραγμένη χαλκογραφία, στὸ *Πίσω στὸ σπῖτι ἀπὸ τὴν ἀγορὰ* ὅλη ἡ ζεστασιά τῆς σπιτίσιας χαρᾶς στὴ πλαγιὰ τῆς ἀγγλικῆς ἐξοχῆς».

ΣΤΗΝ ἙΛΕΞΑΝΔΡΙΝΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ἔξακολουθοῦν οἱ φιλολογικὲς Τρίτες ποῦ ἀρχισαν ἀπ' τὸν περασμένο Ὀκτώβριο. Οἱ φίλοι τῆς Βιβλιοθήκης καὶ πολλοὶ ἐνδιαφερόμενοι γιὰ τὰ γράμματα μαζεύονται καὶ ἀνταλλάσσουν γνώμες, ἡ συζητοῦν ὑστερα ἀπὸ μιὰ διάλεξη τὶς ἀπόψεις τοῦ ὁμιλητοῦ. Ἐλπίζομε ἡ προσπάθεια αὐτὴ νὰ πάρει μεγαλύτερη ἔκταση καὶ νὰ γίνῃ ἡ Βιβλιοθήκη ἕνας φιλολογικὸς πυρῆνας.

ΣΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ «Πειθαρχία» (15 Δεκεμβρίου) διαβάσαμε μιὰ ἐνδιαφέρουσα κριτικὴ στὸν Α. Τσαυταντῶνη γιὰ τὸ βιβλίον *Οἱ σωτήρες* τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ διηγηματογράφου κ. Γιάγκου Περίδη. Ὁ κ. Τσαυταντῶνης ἀναλύει καὶ τὰ τρία μεγάλα διηγήματα τοῦ τόμου καὶ βρῖσκει πολλὰ προτερήματα κυρίως βρῖσκει ὅτι ὁ κ. Περίδης χειρίζεται μὲ τέχνη καὶ παρατηρητικὴτητα τὰ θέματά του προσέχοντας καὶ τὰ δευτερεύοντα σημεῖα τοῦ διηγήματος καὶ δίνοντας (ἰδίως στὸ διήγημα «οἱ σωτήρες») μιὰ ζωηρὰ παρουσιασμένη εἰκόνα τῆς Ἀλεξανδρινῆς ζωῆς.